

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **groota Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

Abonnement

Binnen de stad, 2 fr. per jaar.
Buiten de stad, 2 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaarder.
Aankondigingen 15 centimen per drukregel.
Reclamen, vormissen en andere artikels vooraan of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 24 OKTOBER

De reden.

Terwijl de liberale pers allerhaande ongezonnen klap vertelt, om de maatregelen van den broodroof der geestelijken te rechtvaardigen, geeft de *Bien Public* de volgende — en ook de eenige — reden van het gouvernement op.

Na gezegd te hebben dat zij wel overtuigd zijn de katholieke scholen niet te kunnen neerslaan, wil men zich wreken op de goestelijkheid.

« Ah! de katholieke scholen gaan toch vooruit, » wenu de deugnieten van kapelaans zullen het mij betalen! »

Ziedaar heel de politiek van M. Bara!

« Wat is dat breed, groot en loyaal, niet waar, » wat is dat hem, den minister, waardig.

Wenu het zal er niets aan klikken.

De vrije scholen bloeien en zullen blijven bloeien niet omdat de kapelaans het willen, maar omdat de geest van ons volk dit wil!

Bevolking in België.

ALGEMEEN STATISTIEK.

Bevolking van het land op 31 december 1880 en op 31 december 1881.

De *Moniteur* kondigt de lijst af der gemeenten van het land, geschikt bij provincie en bij bestuurlijk arrondissement, met aanwijzing hunner bevolking volgens de algemeene optelling van 31 december 1880 en volgens de beweging der bevolking en den burgerlijken stand gedurende het jaar 1881.

Ziehier de bevolking van het arrondissement Tongeren:

	1880.	1881.
Alken	2,954	2,971
Bashoers	126	159
Basseuge	1,117	1,095
Berg	416	419
Berlingen	246	240
Beverst	868	880
Bilsen	2,416	2,455
Bommershoven	515	502
Boorsheim	1,015	1,015
Brouckom	290	287
Canne	822	858
Cortesse	1,228	1,514
Cuttecoven	159	125
Eben-Emael	1,556	1,581
Eygenbilsen	991	986
Eysden	558	567
Fall-et-Mheer	1,105	1,121
Fologne	401	408
Freeren	519	514
Gellich	620	655
Genoels-Elderen	504	508
Gors-op-Leeuw	452	457
Gossoncourt	251	259
Gothem	206	217
Grand-Looz	160	160
Grand-Spauwen	718	824
Guygoven	585	586
Heers	905	918
Hees	405	468
Hendrieken	117	124
Henis	500	505
Herderen	575	580
Hern-St-Hubert	251	258
Herstappe	155	155
Herten	77	76
Heure-le-Tiexhe	558	544
Hex	425	419
Hoebeek	241	245
Hoesselt	2,282	2,251
Hoppmael	608	597
Hoppertingen	1,081	1,109
Jessenen	525	515
Kerniel	486	489
Koninxheim	502	508
Lanaken	2,506	2,548
Lanaye	861	871
Lauklar	472	461
Leuth	774	774
Looz	2,181	2,204
Lowaige	926	945
Mall	582	586
Marlinne	745	747
Martensinde	282	289
Mechelen	1,588	1,407
Meeswyck	590	492
Membruggen	555	558
Mettecoven	205	194
Millen	906	908
Mopertingen	641	658
Munsterbilsen	1,065	1,052
Nederheim	508	517
Neerhaeren	480	474
Neerrepn	242	275
Opprimby	541	525
Opheers	510	517
Orange	453	429
Overrepn	417	427
Petit-Jamaine	229	251
Petit-Spanwen	448	456
Pirange	424	429
Reckheim	1,282	1,287
Riepmst	374	360
Rixingen	584	590

Roclenge-Looz	395	405
Roclenge-s-Geer	1,185	1,180
Rommershoven	406	598
Rosmeer	489	486
Russon	1,155	1,155
Ryckel	557	558
Ryckhoven	640	655
Schalkhoven	220	219
s'Heeren-Elderen	450	455
Sichen-Sussen et Bolre	1,457	1,418
Stockheim	1,627	1,644
Tongeren	8,225	8,525
Ulbeek	906	617
Lyckhoven	602	620
Vechmael	647	657
Veldwezelt	1,174	1,197
Viermaal	1,215	1,280
Viermaal-Rooth	628	942
Vlytingen	1,115	1,155
Voordt	207	205
Vroenhoven	762	760
Vucht	489	492
Waltwilder	618	616
Wellen	2,425	2,425
Wern	215	218
Widoys	291	286
Wintershoeven	267	275
Wonck	1,705	1,717
Totaal van 1 arrondissement.	80,045	80,546

MILITIE. — De gouvernement der provincie Limburg brengt ter kennis der belanghebbenden, dat de provinciale commissie ingesteld krachtens artikel 47 der militie-wet, zich, zoo noodig, op 15 en 27 oktober, 10 en 24 november 1882, om 9 uren 's morgens, te Hasselt op het provinciaal Gouvernementshotel zal vergaderen, ten einde over te gaan, volgens artikel 64 van gezegde wet, tot het onderzoek der plaatsvervangers rechtstreeksch voorgesteld door de lotelingen der lichte van dit jaar.

Om alle nitstel voor te komen, worden de belanghebbenden verzocht de vereischte stukken, ten minste twee dagen voor den datum vastgesteld voor de vergadering, aan het provinciaal bestuur te zenden. Bij deze stukken zullen zij nog het advies voegen van het Departement van oorlog ontvangen.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* den 10 november.

BINNENLAND

DE KOMEEY. — De personen die begeeren de komeet te zien, moeten zich haasten. Alle dagen van 4 tot 4 1/2 ure ongeveer, is zij schoon zichtbaar en waarlijk het schouwspel dat zij oplevert is wel waard dat men een uurtje vroeger opsta. Wij hebben ze dezen morgen in al hare schoonheid bewonderd, daar niet een wolkje den hemelesbesluit. Stel u voor eenen onmetelijken pauwstaart van zilverwit vuur op donkerblauwe zijde; maar welhaast rijzen aan het hoofd der komeet eenige lichte stralen der opkomende zon te voor schijn: hun lichtrood vernemt zich met desbitterende streep, die heurtelings allerlei tinten aanneemt, nu eene flonkerende als een stroom van robijnen, dan als smaragden, dan weder als diamanten die dooreen geslingerd worden. Dergelijke pracht hebben wij nooit gezien en zij vermeerdert naarmate de zon boven den gezichtsempir rijst en de komeet in het donker wegduikt.

Waarom men zich moet haasten? Omdat de komeet verbrokken en er misschien weldra een tienstal zullen zijn, die elk afzonderlijk weinig te beteekenen hebben. In het begin dezer week was zij reeds in twee gesplitst en wij treffen heden in de dagbladen de tijding aan, dat eene derde komeet ontdekt is, zich bewegende op 4 graden ten zuidwesten der eerste en die blijkbaar van deze zelfd gemaakt heeft.

Dit laatste verschijnsel is niet nieuws: reeds van over eeuwen heeft men bemerkt dat kometen twee, drie en vier kleintjes kregen en zelve in evenredigheid verminderden. Veel personen nog kunnen zich herinneren, dat zalks voorgevallen is met de vermaarde komeet van Halley, in februari 1846.

Een dergelijk feit, hetwelk zich niemand meer herinnert, is gebeurd in het jaar 371 voor Kristus geboorte. Ook in 1618 en in 1652 werd die komeetverbrokken door den grooten sterrekundige Kepler waargenomen.

— Een burgemeester der omstreken van Brussel had, eenigen tijd geleden, een liefdadigheidsconcert ingericht. Na in de dringendste behoeften te hebben voorzien bleef er hem nog eene som van twee honderd franken over, welke hij bewaarde tot dat er meer nood was. Om dat geld niet onvruchtbaar te laten gebruikte hij het tot den aankoop van twee staatsloten, welke hij in zijn koffer legde in afwachting dat hij ze zou noodig hebben.

Dezer dagen is een der loten uitgekomen met eene premie van veertig duizend frank. De burge meester die het geheim zijner operatie aan niemand had toevertrouwd, heeft zich gebaat deze goede kans aan zijne medeburgers bekend te maken en de geringe som, alzoo in eene kleine fortuin veranderd is thans bestemd om een gesticht voor noodlijdenden op te richten.

— Tengevolge van den overvloedigen regen is het land vergeven van stekken. Op sommige plaatsen is het zaaiend reeds viermaal door dit vreesachtig ongedierte opgeteent.

— Men schrijft uit Venlo, 16 oktober: Dat de landbouw vooruit gaat en de landbouwers ondernemend beginnen te worden, bewijst dat van hier door de gebroeders van Wijckje de bloemkool wordt opgekocht om deze in Beilje ter markt te brengen, waarna zij in Saksen de aardappelen opkopen en deze in Luik verkoopen.

— Te Maestricht aan de Tongerse poort, werd over een paar dagen door de ambtenaars een smokkelaar aangehouden, die in begijnen kleeren gekleed was. De kerel was drager van verscheidene blazen die met spiritus gevuld waren, welke hij dacht op die manier binnen te smokkelen.

Goed overlegd en nog mistukt.

Zoo snel niet. — K... neemt een rijtuig per uur om een toertje in de stad te doen. De koetsier zweept op zijn paard en vertrekt in grooten draf. — "Trager, trager, roept K... indien wij zoo snel rijden, zou het nur selfens voorbij zijn."

BUITENLAND

Rusland.

NIHILISTEN EN SOCIALISTEN.

De russische korrespondent van *Figaro* schrijft heden aan dit blad, dat de nihilisten in Rusland niet zoo lahijk zijn als men gemeenlijk denkt. Zij zijn een handvol vastberaden kerels, die voor niets achteruitgaan en zich vernemingsulldigen door van plaats te veranderen. « Het nihilism, zegt de korrespondent, is een spook, waarop men slechts te trappen heeft om het te doen verdwijnen; doch men beweert hier dat de omgeving van den caaar dezen heft heeft op het spook te trappen en dat dit zijn sterkte maakt. »

Er zijn thans in Rusland een tweede soort van nihilisten, namelijk de sociaal revolutionnairs, een soort van russische *landeagers*, die denken dat zij door den keizer ondersteund zijn. De hooren inzonderheid zijn overtuigd dat, wanneer zij de eigenaars den oorlog aandoen en hun het bezit van den grond betwisten, de keizer met hen is.

Italië.

OVERSTROOMINGEN.

De tijdingen uit Opper-Italië, zoo schrijft de korrespondent van het *Journal de Bruxelles*, zijn verschrikkelijk. Duizenden families zijn zonder onderkomen, vluchten, verlaten hunne verwoeste landeijen en zijn genoodzaakt hun brood te bedelen. M. Depretis heeft de valeren van de Po- en Eiseh rivieren bezocht en overal aan de inwoners beloofd dat hij in de Kamers eene wet ten hunnen voordeele zal neerleggen.

Verleden zaterdag is de Arno, in Midden-Italië, buiten zijne oevers gestroomd. De omliggende dorpen staan onder water.

Te Rome heeft insgelijks verleden zaterdag een verschrikkelijk tempest gewoed. De *Sirocco*-wind dreef het water van den Tiber aan dezes monding terug, zoodat de was van den rivier veel onrust baarde.

Rome, 17 oct.

Men meldt ons uit Lanusel, op het eiland Sardinië, dato 12 oktober:

Gisteren avond heeft eene hende gewapende mannen zes wagens met dynamiet geladen, aangevallen, op het grondgebied van Villanova-Strisale. De roovers namen niet alleen het dynamiet, maar ook het geld en de uurwerken der voorlieden en donaniers die de wagens vergezelden. Eenige donaniers werden gewond en een voerman door de bandieten meegevoerd.

Men meldt uit Pompei dat men aldaar dezer dagen weer eene prachtige fontein in mozaiek ontdekt heeft. Zij is rond en met kostelijke schilderingen versierd.

Pauselijke Staten.

Men schrijft uit Rome, 18 oktober: De H. Vader heeft zaterdag den nieuwen nunciatus voor Frankrijk in bijzonder verhoor ontvangen. Iemand die Mgr Czacki te Rome gezien en gesproken heeft, zegt dat de nieuwe kardinaal geen geheim van maakt dat den nieuwen nunciatus te Parijs veel ontgoochelingen en moeilijkheden te wachten staan. Mgr Czacki bekende dat hij te Parijs geen goed meer kon teweeg brengen.

Rome, 17 oktober.

De H. Vader heeft 4000 fr. geschonken voor de overstroomden in Tyrol. Deze som gevoegd bij de 20,000 fr. door Leo XIII aan de bisschoppen van Itaë voor de slachtoffers van dit land gezonden, brengt de sommen gegeven door den Paus voor de slachtoffers van den watersood, op 25,000 fr.

Spanje.

Het aantal slachtoffers van den storm, welke verleden zondag op het eiland Cuba plaats had, beloopt 40 doden en 50 gekwetsten. De oogst heeft veel geleden.

Zwitserland.

STEDEN IN FAILLIET.

Wij meldden reeds dat vier zwitsersche steden Winterthour, Zofingen, Baden en Lenzburg, weigeren hunne schulden te betalen en voor de recht-bank gedaagd zijn om zich in failliet te hooren verklaren. Ziehier wat daartoe aanleiding gaf:

Na den fransk-duitschen oorlog, nam de handel in Zwitserland eensklaps eene buitengewone uitbreiding en het aanleggen van talrijke nieuwe spoorwegen werd ter studie gelegd. Een dozer nieuwe linies had voor ontwerpers een groepmannen, die het bestuur der stad Winterthour in handen hadden alsook wijlen M. Stempfli, gewezen president van den zwitserschen Bond en bestuurder der federale Bank.

De ontworpen linie zou kolossale afmetingen hebben: zij zou aan de Bodensee beginnen, gansch Zwitserland doorkruisen, om eindelijk te Lyss, in Wallisserland, uit te loopen. De ontwerpers van dit kolossale werk gelukten er in hunne politieke vrienden uit Argau op hunne hand te krijgen en aldus brachten zij eene som van 14,500,000 frank bijeen, om een werk ten uitvoer te brengen, dat volgens de begroeting 50 millioen moest kosten.

De linie bestond uit twee sectien:

1° de Oostlinie (Winterthour-Singin-Constanz) eener lengte van 72 kilometers, waarop eene som stond van 7,200,000 fr. in hypothekaire obligatiën van eersten en tweeden rang; 2° de Westlinie (Winterthour-Baden-Lenzburg-Suhr-Sofingen en Suhr-Aaran) eener lengte van 87 kilometers, welke in waarborg gegeven werd voor een kapitaal van 9,000,000 fr. eerste hypothek.

Het is deze laatste leening, die de vier steden ten onder bracht.

Toen in het begin van 1875 de ontworpen leening moest uitgegeven worden, zag het bestuur van de maatschappij zeer goed in dat het publiek vooraleer zijn geld te geven, eene betere waarborg zou eischen dju ten ijeren weg, die nog niet bestond en die in den grond slechts gelegd werd om konkurentie te doen aan de reeds bestaande linies, door maatschappijen bestuurd, die over groote sommen beschikken, namelijk de linie van het noord-oosten en van Midden-Zwitserland.

Men vroeg dus aan de bijzonderste steden, langs welke de nieuwe linie zou loopen, de leening te waarborgen. Winterthour, Baden, Zofingen en Lenzburg gaven de gevraagde waarborg; Aaran weigerde. De waarborg; nochtans werd niet gegeven zonder protestatie; in elke der vier steden, protesteerde eene sterke minderheid in den raad; deze minderheid richtte zich tot de overheid van Argau, den Staatsraad en den Grooten Raad; alles was vruchteloos. De Bondsraad verklaarde zich onbevoegd; de waarborg werd door boven-genoemde steden gestemd en door den Staat goedgekeurd en de leening werd uitgeschreven onder bescherming der Bank van Winterthour en der federale Bank.

Eerst werden 5,000,000 fr. geleend. Het prospectus van uitgifte zegde dat de twee boven-genoemde banken voor 1 millioen inschreven en wees verder op de waarborg der vier steden, die samen een kapitaal van 150 millioen vertegenwoordigden. De twee banken bevestigden dit alles en prezen op allerlei wijzen de leening aan.

Toen de nationalbaan echter gemaakt was, had zij noch reizigers, noch koopwaren te vervoeren en er werden jaarlijks groote verliezen geleden. De waarborgende steden betaalden eerst de tekorten, hopende dat de toestand zou verbeterden, maar de verliezen werden al grooter en grooter. De maatschappij moest eindelijk haren bilan neerleggen en ging failliet onder datum van 18 februari 1878.

Politiek overzicht

In den franschen ministerraad is zaterdag een besluit genomen ten opzichte van het tijdstip, waarop de wetgevende macht hare zittingen zal hermenen. De Kamer en de Senaat zijn bijeenge-roepen tegen 9 November.

Het rechtszeding der misdaden te Montecaules Mines houdt de gansche drukpers bezig. De republiekeinsche of liberale dagbladen doen onmogelijke pogingen om de betrekkenissen dier gebeurtenissen te verdragen; toch blijkt al meer en meer uit het verhoor der beschuldigen en der getuigen, dat de misdadigers het voornamelijk gemunt hebben op de goestelijkheid, omdat deze de bijzonderste steun was van de overheid die de mijnwerkers te werk stelde. Eens de goestelijkheid uitgerooid, zegde een getuige zou de mijn spoedig het eigendom der werklieden zijn.

De konsul in Tunis heeft besloten de inrichting te Tunis te vragen van een fransk gerechtshof.